

2002-06-06: TV2/Danmark mod Konkurrencerådet og Dansk Dagblades Forenings Forhandlingsorganisation mod (Delkendelse)

K E N D E L S E

TV2/Danmark
(advokat Bjørn Høberg-Petersen)

mod

Konkurrencerådet
(fuldmægtig Christina Heiberg-Grevy)

og

Dansk Dagblades Forenings Forhandlingsorganisation
(advokat Martin Dahl Pedersen)

mod

Konkurrencerådet
(fuldmægtig Christina Heiberg-Grevy)

I denne sag har Konkurrenceankenævnet den 6. juni 2002 truffet følgende afgørelse:

1. Konkurrencerådet har den 30. januar 2002 på baggrund af en anmeldelse fra Dansk Journalistforbund med henblik på en ikke-indgrebserklæring efter konkurrencelovens § 9, stk. 1, og § 11, stk. 5, truffet afgørelse vedrørende forbundets eventuelle varsling og iværksættelse af kollektive kampskridt over for forskellige medievirksomheder på vegne af forbundets freelancere.

Ved afgørelsen meddeltes det Dansk Journalistforbund, at

"forbundets eventuelle varsling og iværksættelse af kollektive kampskridt over for medievirksomheder med henblik på at tvinge virksomhederne til at indgå kollektive overenskomster om løn- og arbejdsforhold for forbundets freelancere efter de forhold, Konkurrencerådet har kendskab til, er omfattet af konkurrencelovens § 3, 1. pkt. Konkurrencerådet har herved lagt vægt på Konkurrenceankenævnets kendelse af 27. april 1999 vedrørende Dansk Journalistforbund, hvori ankenævnet bl.a. udtaler, at "Den journalist, som udfører arbejde for en medievirksomhed af samme karakter, som virksomhedens fastansatte medarbejdere, kan ikke – blot fordi arbejdet er opgavebestemt – anses for at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed. Ligesom Dansk

Journalistforbunds kollektive overenskomster vedrørende såkaldt freelance-journalistik må anses for at angå "løn- og arbejdsforhold", jf. den dagældende konkurrencelovs § 3, må forbundets modsvarende vejledning for tilsvarende løsarbejdsopdrag i ansættelsesforhold på ikke-overenskomst-dækkede områder anses for at angå løn- og arbejdsforhold."

Da forholdet er omfattet af konkurrencelovens § 3, 1. pkt., falder det uden for lovens anvendelsesområde. Der kan for forhold, der helt falder uden for konkurrencelovens anvendelsesområde, ikke meddeles en erklæring i henhold til konkurrencelovens §§ 9 og 11."

2. Det er i den påklagede afgørelse bl.a. lagt til grund, jf. dens pkt. 27, 28, 29 og 31, at hvad Dansk Journalistforbund benævner egentlige freelancere, der handler som egentlige selvstændige erhvervsdrivende, vil ikke blive omfattet af et eventuelt kollektivt kampskridt. Det er freelancere, som "ansættes ad hoc", som forbundet ønsker overenskomst for, og som forbundet derfor ønsker at kunne varsle kampskridt for i form af boykot.

3. Konkurrencerådets afgørelse er ved foreløbigt klageskrift af 26. februar 2002 og endeligt klageskrift af 25. april 2002 indbragt for Konkurrenceankenævnet af TV2/Danmark med påstand om, at Rådets afgørelse ændres, således at det meddeles Dansk Journalistforbund, at forbundets eventuelle varsling og iværksættelse af kampskridt over for TV2 med henblik på at tvinge TV2 til at indgå kollektive overenskomster om løn- og arbejdsforhold for forbundets freelancere vil være i strid med konkurrencelovens forbudsbestemmelser, i det omfang de pågældende freelancere arbejder som selvstændige og således ikke står i lønmodtagerforhold til TV2.

Afgørelsen er endvidere ved foreløbigt klageskrift af 27. februar 2002 og endeligt klageskrift af 16. april 2002 indbragt for Ankenævnet af Danske Dagblades Forenings Forhandlingsorganisation med påstand om, at Rådets afgørelse ophæves, idet det fastslås, at Dansk Journalistforbunds eventuelle varsling og iværksættelse af kollektive kampskridt over for medievirksomheder for forbundets freelancere ikke er omfattet af konkurrencelovens § 3, 1. pkt.

4. Klagerne har anmodet om, at klagen tillægges opsættende virkning, jf. konkurrencelovens § 19, stk. 4.

TV2/Danmark har til støtte for begæringen om opsættende virkning anført, at der for tiden pågår forhandlinger mellem TV2 og Dansk Journalistforbund om fornyelse af parternes overenskomst for fastansatte medarbejdere, hvilken overenskomst udløb den 1. marts 2002. Indtil Ankenævnets endelige afgørelse foreligger, kan den usikkerhed, der ved Rådets afgørelse er rejst om rækkevidden af Dansk Journalistforbunds adgang til at foretage kollektive kampskridt, efter omstændighederne befrygtes at vanskeliggøre forløbet og afslutningen af disse ordinære overenskomstforhandlinger.

Danske Dagblades Forenings Forhandlingsorganisation har til støtte for begæringen anført, at Dansk Journalistforbunds anvendelse af kollektive kampskridt over for dagbladene for forbundets freelancere, der senere måtte vise sig at være ulovlige kampskridt i strid med konkurrenceloven, vil kunne have en væsentlig negativ betydning for avisudgivelsen i den periode, disse kampskridt finder sted. Dette vil kunne resultere i væsentlige økonomiske tab for dagbladene.

5. Konkurrencerådet har i et indlæg af 23. maj 2002 udtalt sig imod, at klagen tillægges opsættende virkning, og har til støtte herfor anført følgende:

"Udgangspunktet i konkurrenceloven er, at en klage ikke tillægges opsættende virkning. Medmindre det må antages, at en efterlevelse af den påklagede afgørelse i tiden, indtil ankenævnets kendelse foreligger, vil medføre skadevirkninger, der kan begrunde opsættende virkning, gives dette ikke. Det er således efterlevelsen af rådets afgørelse (påbud), der med en opsættende virkning udskydes. Den, afgørelsen retter sig mod, kan herefter undlade at iværksætte de foranstaltninger, som en efterlevelse nødvendiggør.

Der er imidlertid ikke tale om, at Konkurrencerådet i sin afgørelse har påbudt ophævelser af nogen art, der skal efterleves. Rådet har meddelt Dansk Journalistforbund, at forbundets eventuelle varsling og iværksættelse af kollektive kampskridt over for medievirksomheder med henblik på at tvinge virksomhederne til at indgå kollektive overenskomster om løn- og arbejdsforhold for forbundets freelancere er omfattet af konkurrencelovens § 3. Hvis rådet fulgte klagerne anmodning og tillagde klagerne opsættende virkning, ville dette svare til, at rådet dermed tilkendegav, at forbundets eventuelle varslinger og kampskridt i perioden, indtil ankenævnets kendelse foreligger, ville være i strid med konkurrenceloven. Dette ville ikke være i overensstemmelse med den afgørelse, som rådet har truffet.

Hertil kommer, at undladelse af at give opsættende virkning næppe kan antages at indebære alvorlige og uoprettelige tab for hverken TV2 eller DDFF. Såfremt Dansk Journalistforbund iværksætter konkrete kollektive kampskridt, vil Konkurrencerådet endvidere kunne tage stilling til, om disse er i strid med konkurrenceloven. Dette vil fx kunne være tilfældet, hvis forbundet inddrager selvstændige erhvervsdrivende i en blokade.

Endelig har rådet vanskeligt ved at se, hvordan behandlingen af sagen for ankenævnet, der vedrører freelancere, vil kunne vanskeliggøre forløbet og afslutningen af de overenskomstforhandlinger, der pågår mellem TV2 og Dansk Journalistforbund om de fastansatte medarbejdere, i en sådan grad, at dette kan begrunde opsættende virkning."

6. Konkurrenceankenævnet skal udtale:

Af de grunde, der er anført af Konkurrencerådet, finder Ankenævnet ikke grundlag for at tillægge klagen opsættende virkning i medfør af konkurrencelovens § 19, stk. 4. Klagernes begæring herom tages derfor ikke til følge.

Afgørelsen er truffet af Ankenævnets formand, jf. § 7 i bekendtgørelse nr. 1032 af 17. december 1997.

f/Børge Dahl
formand

Susanne Winther-Nielsen
kt. fm.